

Blok tematyczny: Moje otoczenie

Temat dnia: „Jestem z miasta”. Kilka słów o życiu w mieście.

Cel lekcji:

Poznanie podstawowej leksyki związanej z otoczeniem miejskim (centrum, główna ulica, dzielnica, osiedle, blok, dom, urzędy, instytucje). Utrwalanie umiejętności rozumienia tekstu pisanego. Kształtowanie poprawnej wymowy i wykorzystywanie zgromadzonego materiału. Umiejętność czytania planu miasta. Kształcenie umiejętności uważnego słuchania. Uczenie prawidłowej postawy podczas pracy zespołowej.

Pomoce:

Uczeń: przybory szkolne.

Nauczyciel: Fragment definicji encyklopedycznej, plan miasta.

Zapis w dzienniku:

Powitanie. Przypomnienie wiadomości poznanych na ostatniej lekcji. Ćwiczenie wprowadzające do tematu nowej lekcji. Głośne czytanie tekstu o mieście. Umiejętność czytania planu miasta. Utrwalanie wiadomości poznanych na lekcji.

Przebieg:

1. Przywitanie. Dzień dobry, dzisiaj porozmawiamy o życiu w mieście.
2. Przypomnienie słownictwa związanego z życiem na wsi. Proszę podać trzy słowa pochodne od słowa „wieś”. Jak nazywa się osoba stojąca na czele gminy? (wójt) Kto stoi na czele miasta? (W zależności od wielkości miasta: burmistrz lub prezydent).
3. Ćwiczenie wprowadzające nowy temat: słownictwo związane z miastem – burza mózgów.

Co wam się kojarzy ze słowem miasto?

gród	centrum	śródmieście
muzeum	<b>MIASTO</b>	galeria handlowa
magistrat	plac	ulica

4. Głośne czytanie definicji miasta z Encyklopedii PWN. Tekst pogrubiony można wykorzystać jako dyktando.

**Miasto - skupisko ludzkie, przeciwstawiane wsi, charakteryzujące się zagęszczoną zabudową, zróżnicowaną strukturą społeczną mieszkańców, utrzymujących się w większości z zajęć nierolniczych — handlu, rzemiosła, przemysłu i usług.**

Podstawową przyczyną zakładania i rozwoju miast była naturalna tendencja do tworzenia się organizacji społecznych umożliwiających zwiększanie efektywności pracy ludzkiej. W różnych okresach historycznych, formacjach gospodarczych oraz regionach geograficznych, miasta różniły się funkcjami, wielkością i formą. Ponieważ miasto nie zawsze zamyka się w granicach administracyjnych, a liczba ludności często nie oddaje jego

istotnej wielkości, stosuje się dodatkowe pojęcia aglomeracji miejsko-przemysłowej, konurbacji, regionu miejskiego i in. Dominujące funkcje danego miasta (handlowe, rzemieślnicze, górnicze, portowe i inne) mogą nadawać mu swoisty charakter.

5. Ćwiczenie doskonalące umiejętność czytania planu miasta oraz wykorzystania potrzebnych słów (centrum, główna ulica, dzielnica, osiedle, blok, dom, urzędy, instytucje). Przykładowe pytania do planu: jak nazywa się główna ulica? Jakie dzielnice widać na mapie? Zwrócenie uwagi na nietypową odmianę rzeczowników zakończonych na -um. Plan Warszawy w aneksie dla nauczyciela.

6. Ćwiczenia słowotwórcze. Utwórz przymiotniki od nazw miast:

Warszawa - .....	Kijów - .....
Kraków - .....	Lwów - .....
Toruń - .....	Odessa - .....
Wrocław - .....	Wilno - .....
Lublin - .....	Brześć - .....
Katowice - .....	Praga - .....
Bydgoszcz - .....	Moskwa - .....
Szczecin - .....	Berlin - .....
Łódź - .....	Bratysława - .....
Białystok - .....	Paryż - .....

7. Utrwalenie wyrazów poznanych na lekcji.

Czy masz swoje ulubione miasto? Jeśli tak, to podaj jego nazwę.

Jak nazywa się główna ulica w znanym tobie mieście?

Co znajduje się w centrum twojego miasta?

Jakie instytucje i urzędy mają siedziby w miastach?

Jakie rodzaje domów można spotkać w mieście?

Czym różni się osiedle od dzielnicy?

Zadanie domowe

1. Utwórz przymiotniki od nazw miast:

Drohobycz - .....

Sambor - .....

Mościska - .....

Ostróg - .....

Olesko - .....

2. Dokonaj krótkiego porównania życia w mieście i życia na wsi. Użyj trzech argumentów.  
Aneks dla nauczyciela

Warszawa – warszawski

Kraków – krakowski

Toruń – toruński

Wrocław – wrocławski

Lublin – lubelski

Katowice – katowicki

Bydgoszcz – bydgoski

Szczecin - szczeciński

Łódź - łódzki

Białystok - białostocki

Kijów - kijowski

Lwów - lwowski

Odessa - odeski

Wilno - wileński

Brześć - brzeski

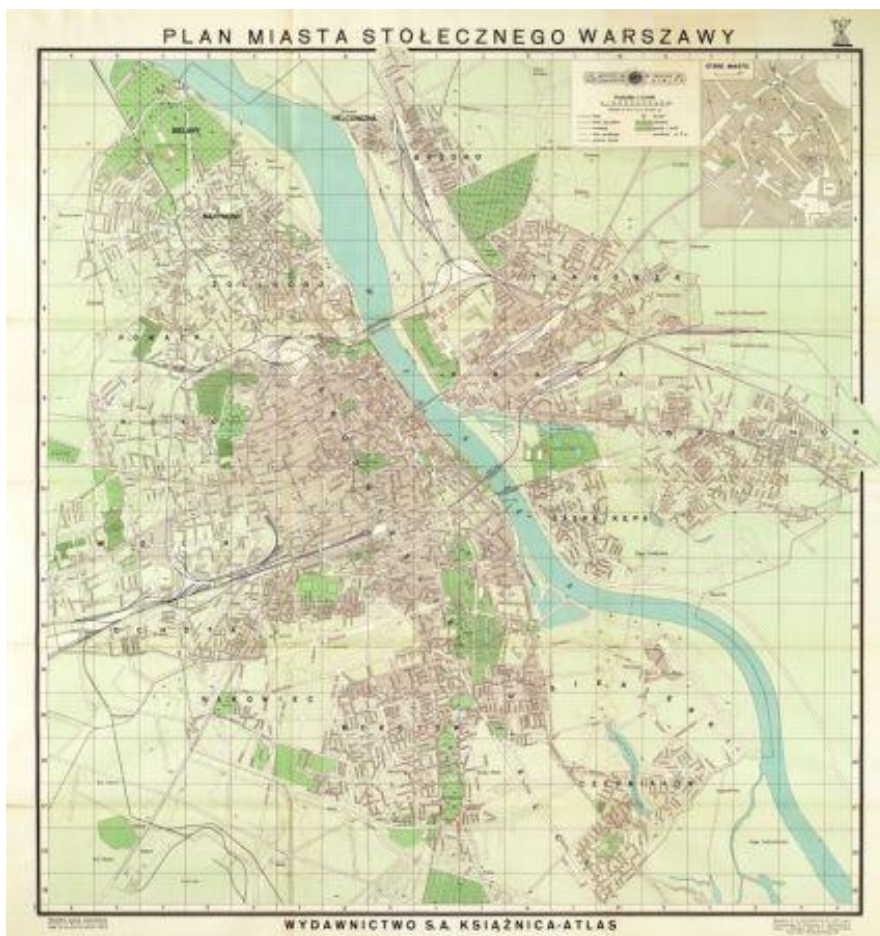
Praga - praski

Moskwa - moskiewski

Berlin - berliński

Bratysława - bratysławski

Paryż - paryski



Plan Warszawy (<https://www.lvivcenter.org/pl/umd/map/plan-miasta-stolecznego-warszawy-1939/>)

Drohobycz - drohobycki

Sambor - samborski

Mościska - mościski

Ostróg - ostrogski

Olesko - oleski